

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 382

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 22 februari 2023

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijsinspectie - Aanpak pestgedrag

Uit verschillende cijfers en rapporten (bijvoorbeeld het jaarrapport van het Kinderrechtencommissariaat) blijkt dat pesten op school nog steeds een groot probleem is, met een grote impact op het leven en het welbevinden van leerlingen.

Scholen zijn decretaal verplicht een beleid rond leerlingenbegeleiding uit te werken. Beleid rond pesten maakt daar deel van uit. De onderwijsinspectie speelt een belangrijke rol, omdat ze de kwaliteit van beleid rond leerlingenbegeleiding bewaakt. Sinds de start van Inspectie 2.0 is leerlingenbegeleiding gedefinieerd als één van de vier kwaliteitsgebieden voor doorlichting. Sinds het schooljaar 2021-2022 is er een versterkt kwaliteitstoezicht op het beleid op leerlingenbegeleiding in scholen: dat betekent dat de onderwijsinspectie tijdens elke doorlichting nagaat of de school een kwaliteitsvol beleid op de leerlingenbegeleiding ontwikkelt, implementeert en evalueert.

1. a) Kan de minister aangeven hoeveel scholen sinds de start van Inspectie 2.0 bij doorlichting de beoordeling 'beneden de verwachting', 'benadert de verwachting', 'volgens de verwachting' en 'overstijgt de verwachting' kregen voor de verschillende deelgebieden van het kwaliteitsgebied 'leerlingenbegeleiding'?
- b) Wordt bij deze beoordeling specifieke aandacht besteed aan het schoolbeleid rond pesten? Zo ja, onder welk van de vier deelgebieden valt dit?
2. Kan de minister, op basis van de inspectieverslagen, aangeven hoeveel scholen in het basis- en secundair onderwijs een specifiek pestactieplan uitgewerkt hebben in het kader van hun schoolbeleid rond leerlingenbegeleiding?
3. Kan de minister, op basis van inspectieverslagen, aangeven hoeveel scholen in het basis- en secundair onderwijs opmerkingen kregen van de inspectie, omdat hun beleid rond pesten ontoereikend was? Welke tekortkomingen komen het vaakst naar boven?
4. In april 2022 startte de onderwijsinspectie in een aantal scholen voor gewoon onderwijs met try-outs over hoe 'de begeleiding van de lerenden' het best in kaart gebracht kan worden.
 - a) Is er al een eerste evaluatie gebeurd van deze try-outs? Zo ja, wat zijn de voornaamste conclusies?
 - b) Hoe zullen de bevindingen uit deze try-outs meegenomen worden in de verdere uitwerking van het doorlichtingskader?

- c) Werd bij deze try-outs specifieke aandacht besteed aan de problematiek van pesten? Zo ja, wat zijn de voornaamste conclusies en hoe wordt dit meegenomen in de toekomst?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 382 van 22 februari 2023

van **ELISABETH MEUELMAN**

1-2. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal onderzoeken voor het kwaliteitsgebied leerlingenbegeleiding vanaf de start van Inspectie 2.0 (= 2018). In de tabel werden de doorlichtingen van het schooljaar 2018-2019 en 2019-2020 voor verschillende onderwijsniveaus opgenomen. 2020-2021 werd omwille van corona niet opgenomen omdat er amper doorlichtingen konden plaats vinden.

Onderwijsniveau	2018-2019	2019-2020	Totaal
bao	138	86	224
bubao	16	8	24
buso	8	6	14
dko	7		7
so	57	31	88
vwo	5		5
Totaal	231	131	362

De tabel hieronder geeft de inschalingen volgens de ontwikkelingsniveaus weer voor het kwaliteitsgebied leerlingenbegeleiding (tevens schooljaren 2018-2019 en 2019-2020).

	Beneden de verwachting	Benadert de verwachting	Volgens de verwachting	Overstijgt de verwachting
bao				
Brede basiszorg	3	47	162	12
Passende begeleiding	4	28	163	29
Samenwerking met het CLB	1	22	190	11
Ondersteuning van de leraren	4	51	164	5
bubao				
Begeleiding	1	7	13	3
Samenwerking met het CLB		7	16	1
Ondersteuning van de teamleden	3	6	13	2
buso				
Begeleiding		2	10	2
Samenwerking met het CLB			13	1
Ondersteuning van de teamleden		6	7	1
dko				
Beeldvorming		3	4	

Brede basiszorg			7	
Passende begeleiding			7	
so				
Brede basiszorg		38	49	1
Passende begeleiding	1	2	67	18
Samenwerking met het CLB		5	74	9
Ondersteuning van de leraren	2	48	32	6
vwo				
Beginsituatieanalyse			5	
Trajectbegeleiding			5	
Leerbegeleiding		3	2	
Sociaal-emotioneel welbevinden			4	1
Samenwerking met cursisten			5	

Het onderzoek naar de uitvoering van het beleid rond pesten kreeg tot het schooljaar 2020 een plaats binnen het onderzoek van de brede basiszorg en het onderzoek van de verhoogde zorg voor het begeleidingsdomein psychisch en sociaal functioneren.

Het overgrote deel van de onderzochte scholen beschikte over een beleid rond pesten. Of de scholen een specifiek actieplan hebben rond pesten, wordt niet apart geregistreerd.

Sinds het schooljaar 2021-2022 geeft het onderzoek naar de uitvoering van het beleid rond pesten kreeg tot het schooljaar 2020 een plaats binnen het onderzoek van de brede basiszorg en het onderzoek van de verhoogde zorg voor het begeleidingsdomein psychisch en sociaal functioneren.

Het overgrote deel van de onderzochte scholen beschikte over een beleid rond pesten. Of de scholen een specifiek actieplan hebben rond pesten, wordt niet apart geregistreerd.

Sinds het schooljaar 2021-2022 geeft het kwaliteitsdecreet de onderwijsinspectie de opdracht tijdens elke doorlichting na te gaan of de school een kwaliteitsvol beleid op de leerlingenbegeleiding ontwikkelt, implementeert en evalueert. Daarnaast kreeg de onderwijsinspectie vanaf dat schooljaar ook de opdracht om tijdens de doorlichting een evaluatie uit te spreken over het gelijke onderwijskansenbeleid dat de school voert. Gezien de verwevenheid van het beleid op de leerlingenbegeleiding en gelijke onderwijskansen werd ervoor gekozen om het onderzoek naar gelijke onderwijskansen te integreren in het onderzoek leerlingenbegeleiding. .

De onderwijsinspectie ontwikkelde een aangepast instrumentarium om de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid geïntegreerd te onderzoeken tijdens de doorlichtingen. Het beleid rond pesten en het leef- en leerklimaat maken daar ook deel van uit. Het beleid rond pesten en leef- en leerklimaat maken daar ook deel van uit. Het aangepast instrumentarium wordt uitgetest in het schooljaar 2022-2023 met het oog op een implementatie in 2023-2024.

3. Of het beleid rond pesten ontoereikend is, wordt niet apart geregistreerd. Algemeen stellen we wel vast dat scholen met een zwak beleid op leerlingenbegeleiding er niet in slagen om de brede basiszorg voldoende evenwichtig uit te bouwen, de verhoogde

zorg efficiënt te implementeren en te evalueren op effecten en weinig passende preventieve en begeleidende maatregelen treffen.

4. Er vond een eerste evaluatie van het nieuwe instrumentarium plaats in december 2022. Een inhoudelijke evaluatie (welke aspecten van het beleid op leerlingenbegeleiding opvallend sterk of zwak scoren en in welke mate de begeleiding van de lerenden kwaliteitsvol is) volgt in april 2023.

In de try-outs besteedde de onderwijsinspectie aandacht aan begeleiding van de lerenden vanuit verschillende perspectieven: het beleid op de leerlingenbegeleiding, de uitvoering van de leerlingenbegeleiding (met onder meer aandacht voor het begeleidingsdomein 'psychisch en sociaal functioneren', waarbij het welbevinden centraal staat), de begeleiding volgens het zorgcontinuüm en de integratie van de leerlingenbegeleiding in de klaspraktijk. In het kader van de stijgende digitalisering is de onderwijsinspectie daarbij ook alert voor het veilig en positief gebruik van de digitale infrastructuur en het vermijden van onwenselijk digitaal gedrag zoals cyberpesten en sexting. De vaststellingen waren wisselend. De brede basiszorg waarbij scholen de ontwikkeling van alle leerlingen stimuleren en problemen tracht te voorkomen door actief te werken aan het verminderen van risicofactorenrisicofactoren (preventievere aanpak) blijft een aandachtspunt. Deze vaststellingen vragen om blijvende aandacht voor het psychisch en sociaal functioneren binnen het extern toezicht.